

Herning
Kommune

Miljø og Klima • Rådhuset • Torvet • 7400 Herning • Tlf. 96 28 28 28 • teknik@herning.dk • www.herning.dk

HERNING KOMMUNE

§11 Miljøgodkendelse af kvægbruget

Klaus Hansen
Svenstrupvej 8

Afgørelsesdato: 6. november 2017
Sags nr.: 09.17.00-P19-111-17

Registreringsblad

Overordnet lovgrundlag	Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Dato for godkendelse:	6. november 2017
Ansøgningsskema nr.	100691 , version 2
CVR-nr.	12011342
CHR nr.	59121
Ejendomsnummer	6570905463
Matr. nr. (ejerlav)	Svenstrup Gde., Vinding, 1b Svenstrup Gde., Vinding, 2a Svenstrup Gde., Vinding, 2m
Adresse	Svenstrupvej 8
Ansøgers navn og adresse	Klaus Hansen Vester Sognstrupvej 1, 7500 Holstebro e-mail: vestersognstrupvej@hansen.mail.dk
Kontaktperson på ejendommen	Klaus Hansen Tlf.nr.: 97424086 Mobil: 21660068
Konsulent	Karen V. Thomasen Nupark 47, 7500 Holstebro Tlf.nr.: 96296666 e-mail: kvt@sagro.dk
Tilsynsmyndighed	Herning Kommune
Miljøsagsbehandler	Louise Lindegaard Weinreich
Kvalitetssikring	Christina Thorslev Petersen

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Kort- og Matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og Matrikelstyrelsen 651-600/2000

Luffotos – Danmarks Digitale Ortofoto - er gengivet af Herning Kommune med tilladelse fra Cowi. DDO ©, Copyright COWI.

Indholdsfortegnelse

REGISTRERINGSBLAD	2
INDLEDNING	4
VILKÅR FOR HUSDYRPRODUKTION PÅ SVENSTRUPVEJ 8.....	5
DRIFT OG INDRETNING	5
ÅRSPRODUKTION	5
STALDINVENTAR OG DRIFT	6
AMMONIAKREDUCERENDE MILJØTEKNOLOGI.....	6
ENSILAGEPLADS OG - STAKKE	6
VASKEPLADS OG AFLEDNING AF VASKEVAND	6
GØDNINGOPBEVARING	6
GYLLEHÅNDBETING	6
UHELD OG DRIFTSFORSTYRRELSER	7
SKADEDYR.....	7
LUGT	7
STØJ	7
UDARBEJDELSE AF HANDLEPLANER VED UFORUDSETE GENER	7
EGENKONTROLVILKÅR.....	8
BESKRIVELSE AF GRUNDLAGET FOR DENNE SAG OG DE GÆLDENDE LOVE.....	9
KLAGEVEJLEDNING OG OFFENTLIGGØRELSE.....	9
INTERESSENTLISTE FOR HØRINGSPERIODE OG OFFENTLIGGØRELSE	11
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG HERNING KOMMUNES SAMLEDE VURDERING.....	12
DISPENSATION	12
UNDERSØGTE ALTERNATIVER	12
KOMMENTARER VED HØRING TIL UDVIDELSEN	13
UDTALELSE FRA ANDRE MYNDIGHEDER	13
VURDERINGSGRUNDLAG	13
BIAKTIVITETER	13
EJENDOMMENS BELIGGENHED	13
NABOFORHOLD	14
PÅVIRKNING AF JORD	17
PÅVIRKNING AF OVERFLADEVAND	18
PÅVIRKNING AF BILAG IV-ARTER, RØDLISTEARTER, ANSVARSARTER MV.....	24
PÅVIRKNING AF KULTURMILJØ.....	24
GENNEMGANG AF BAT FOR SVENSTRUPVEJ 8.....	26
BAT – MANAGEMENT.....	26
BAT – FODER.....	28
BAT – FORBRUG AF VAND OG ENERGI.....	28
BAT – OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	29
BAT – STALDINDRETNING OG FRAVALGTE BAT-VIRKEMIDLER	30
SAMLET VURDERING AF BAT	31
OVERSIGT OVER BILAG.....	32

Indledning

Klaus Hansen har søgt Herning Kommune om en § 11 miljøgodkendelse jævnfør Husdyrloven af husdyrbruget, Svenstrupvej 8, 7550 Sørvad.

Ejendommen blev i 2001 VVM screenet og fundet ikke VVM-pligtigt. Staldanlægget blev godkendt til dyrehold med malkekvæg med opdræt svarende til daværende 240 DE.

Den 13. november 2009 blev dyreholdet via tilsyn nedskrevet pga. kontinuitet til 40 stk. årskøer stor race (bindestald m. riste), 200 stk. tyrekalve S.tr. 0-6 mdr. og 200 stk. ungtyre S.tr. 220-440 kg.

Den 1. oktober 2015 fik ejendommen en §31 afgørelse om "ikke-godkendelsespligtig skift i dyretype" med et dyrehold på 10 stk. ammekøer, 55 småkalve (2-6 mdr.), 20 kvier (6-14 mdr.), 27 kvier (14-27 mdr.), 220 tyrekalve (40-220 kg) og 210 ungtyre (220-440 kg). Det skete i eksisterende staldbyggeri.

Den 15. september 2017 fik ejendommen en afgørelse om "Ikke godkendelsespligtig skift i dyretype" med et dyrehold på 10 ammekøer, 25 småkalve (5-6 mdr.) og 180 opdræt (6-24 mdr.). Det skete i eksisterende staldbyggeri.

I denne ansøgning om en §11 miljøgodkendelse, søges der om at udvide dyreholdet i eksisterende staldbyggeri. Dyreholdet ønskes udvidet til en besætning på 15 småkalve (5-6 mdr.), 320 opdræt (6-24 mdr.) og 10 ammekøer.

Ejendommen ligger i det åbne land cirka 2,4 km nord for Tyregård nord for Sørvad (nærmeste byzone og samlede bebyggelse).

Miljøgodkendelsen er udarbejdet af Herning Kommune.

Meddelelse om miljøgodkendelse

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger meddeler Herning Kommune miljøgodkendelse til ejendommen beliggende på Svenstrupvej 8, 7550 Sørvad med de stillede vilkår. Det er Herning Kommunes vurdering, at miljøgodkendelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet.

Miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, plansiloanlæg, gødningsopbevaringsanlæg, udbringningsarealer og lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af Herning Kommune. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøgodkendelse.

Der gøres endvidere opmærksom på, at en § 11 miljøgodkendelse efter reglerne i Husdyrloven ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Herunder kan det nævnes, at en eventuel byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand m.v. skal søges separat hos Herning Kommune.

Miljøgodkendelsen skal, jf. § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet otte år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2025.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år betragtes det som kontinuitetsbrud. Herved bortfalder den del af miljøgodkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen. Fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes ikke som kontinuitetsbrud.

Det er desuden et krav at de opstillede vilkår bliver overholdt.

Vilkår for husdyrproduktion på Svenstrupvej 8

I vilkårsdelen fremgår de betingelser, hvorunder husdyrbruget skal drives. Grundlaget for miljøgodkendelsen fremgår af ansøgningen og kvægbruget skal drives i overensstemmelse hermed. Der gøres opmærksom på at eventuelle lovkrav fra andre love skal overholdes, selvom disse ikke er medtaget her.

Drift og indretning

1. Vilkårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis andet ikke er anført, være opfyldt når dyreholdet overskrider nudriften (10 amme køer, 180 kvier (6-24 mdr.), 25 småkalve (5-6 mdr.)).
2. Miljøgodkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet senest 6 år fra datoen for meddelelse. Den del af miljøgodkendelsen, som ikke er udnyttet inden seks år efter at miljøgodkendelsen er meddelt bortfalder.
3. Der skal til enhver tid være et eksemplar af miljøgodkendelsen på husdyrbruget. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med relevante vilkår.
4. Ved ophør med husdyrproduktion, skal der udføres begrænsende foranstaltninger mod forurening:
 - Alle anlæg skal tømmes og rengøres for husdyrgødning. Husdyrgødningen bortskaffes efter gældende regler.
 - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til affaldsregulativerne.

Som følge af vilkår 1, bortfalder den del af miljøgodkendelsen, som ikke er blevet udnyttet inden for 6 år.

Den ansvarlige for overholdelse af vilkårene er ejer af ejendommen.

Årsproduktion

5. Tilladt årsproduktion:
 - 10 stk. ammekøer
 - 320 stk. kvier, tung race (6 – 24 mdr.)
 - 15 småkalve, tung race (5 – 6 mdr.)

Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Staldafsnit nr.	Dyrehold og staldtype	Vægt/aldersgrænser	Antal dyr	Antal DE
Ungdyrstald	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	6-24 mdr.	250	113,06
Gl. stald	Ammeko over 600 kg, Trædeudmugning		10	7,14
	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald med fast gulv	6-24 mdr.	30	13,57
Dybstrøelsesstald	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	5-6 mdr.	15	4,67
	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Dybstrøelse (hele arealet)	6-24 mdr.	40	18,09
I alt				154,54

Antallet af dyr angiver den tilladte produktionsstørrelse. Dyreenhederne er opgivet i henhold til den ved godkendelsestidspunktet gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse¹.

¹ Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1324 af 15/11/2016 med efterfølgende ændringer

Staldinventar og drift

6. Krybberester og foderaffald skal opbevares på en støbt plads med afløb til gyllebeholder.

For at hindre udvaskning af næringsstoffer, er der stillet vilkår om, at krybbeaffald og foderrester skal opbevares/placeres på en støbt plads med afløb til gyllebeholder.

Ammoniakreducerende miljøteknologi

7. Der skal indsættes stationære spalteskrabere på alle spaltearealer i eksisterende ungdyrstald
 - a. Skrabeanlægget skal være i drift fra det øjeblik, hvor dyreholdet overskrider nudrift, dvs. når denne miljøgodkendelse tages i brug.
 - b. Skrabeanlægget skal skrabe staldgulvet mindst hver 4. time døgnet rundt.
 - c. Skrabeanlægget skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning.
 - d. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget og forevises på Herning Kommunes forlangende.
 - e. Tværgange, som ikke skrubes automatisk, skal hver dag rengøres manuelt mindst 2 gange
 - f. Skraberens skal være forsynet med timer.
8. I dybstrøelsesstalde og i kalvebokse skal der strøs halm eller andet tørstof, i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmatten altid er tør i overfladen.
9. Alle ammekøer skal være udegående minimum 6 måneder af året indenfor udbringningsarealet.

Ensilageplads og - stakke

10. Ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må højst være placeret på samme sted i 24 måneder. Der skal derefter gå fem år, før ensilage igen må placeres på samme sted.

Vaskeplads og afledning af vaskevand

11. Al vask af maskiner og redskaber skal foregå på en støbt plads med fast bund, hvor bortledning af spildevandet sker til en opsamlings- eller gyllebeholder. Eller der skal vaskes i marken.

Gødningsopbevaring

12. Markstakke må ikke placeres inden for 100 meter fra naboer.

Jævnfør Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 13. Stk. 2. Må Markstakke/kompost højst oplagres samme sted i marken i 12 måneder, og markstakkene må ikke placeres samme sted igen før efter 5 år. Afstandskravene er overholdt jf. § 8 i husdyrloven.

Gyllehåndtering

13. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn.
14. Påfyldning af gyllevogne o.l. skal enten foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning eller med gyllevogne, som har påmonteret sugepumpe og tilbageløb, således at spild af husdyrgødning undgås.

Det skal sikres, at der ved utilsigtet start ikke pumpes gylle udenfor tanken. Overpumpningen af gylle skal derfor foregå under opsyn.

Uheld og driftsforstyrrelser

15. Beredskabsplanen skal være let tilgængelig og synlig for de ansatte og øvrige, der færdes på ejendommen. Den skal findes i et sprog, der forstås af de ansatte. Beredskabsplanens indhold skal udleveres til en eventuel indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Det er Herning Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan er BAT og derudover vil være til stor hjælp for landmanden, hvis der skulle ske et uheld.

Skadedyr

16. På husdyrbruget skal der foretages effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Herning Kommune gør opmærksom på, at opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som straks skal afhjælpes. Endvidere skal gener fra fluer bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles der vilkår til dette.

Lugt

17. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at staldene, udenomsarealer og fodringsanlæg holdes rene.

Støj

18. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A). Tallene i parentes angiver midlingstiden² inden for den pågældende periode:

Dag	Kl. 07-18	55 dB(A)	(8 timer)
Aften	Kl. 18-22	45 dB(A)	(1 time)
Nat	Kl. 22-07	40 dB(A)	(1/2 time)
Lørdag	Kl. 07-14	55 dB(A)	(7 timer)
Lørdag	Kl. 14-22	45 dB(A)	(4 timer)
Søn- og helligdag	Kl. 07-22	45 dB(A)	(8 timer)

Udarbejdelse af handleplaner ved uforudsete gener

19. Hvis Herning Kommune vurderer, at eventuelle klager om støj-, lugt-, støv- og/eller lysgener er velbegrundede, skal husdyrbruget udarbejde en handlingsplan og eftervise at de stillede krav er overholdt. Handlingsplanen skal godkendes af Herning Kommune.
20. Udgiften til støjmålingerne afholdes af ansøger og udføres i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger.

² Midlingstiden er gennemsnitlig støj over tid kombineret med middelværdien over tid.

Egenkontrolvilkår

21. Herning Kommune skal straks orienteres om følgende forhold:
 - Ejerskifte af virksomhed
22. **Skrabeanlæg** skal kontrolleres af autoriseret firma 1 gang årligt, således at anlægget altid kører energimæssigt og miljømæssigt forsvarligt. Ved tilsyn skal kvittering for serviceeftersyn fremvises.
23. **Ammoniakreducerende teknologi**
 - a. **Skrabeanlæg til fjernelse af husdyrgødning.** Enhver type af driftsstop over 24 timer af skrabeanlægget noteres i driftsjournalen sammen med årsagen hertil.
 - b. **Det skal dokumenteres at skrabeanlægget kører hver 4. time døgnet rundt.**
24. **Udegående dyr**
 - a. Afgræsning med ammekøerne skal fremgå af udtræk fra DLBR eller et lignende system over græsningsperioden gældende for 3 planperioder

Affald

Ejendommen skal overholde Herning Kommunes erhvervsregulativ og bortskaffelse skal ske i overensstemmelse med dette. Endvidere er ejendommen omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen³.

Farligt affald skal i henhold til Herning Kommunes regulativ for erhvervsaffald⁴ bortskaffes til godkendte modtageanlæg og transporten af farligt affald skal ske af godkendte transportører. Godkendte transportører og modtageanlæg kan findes på Herning Kommunes hjemmeside. I henhold til bekendtgørelse om affald⁵, kan op til 200 kg farligt affald pr. år afleveres på Genbrugspladsen, men større mængder skal afhentes via en godkendt transportør.

Kvitteringer på korrekt bortskaffelse for affaldstyper under kategorien "farligt affald" skal gemmes i mindst 5 år og skal kunne forevises, når kommunen beder om det. Virksomheder kan aflevere samme fraktioner som borgere, dvs. at virksomheder nu kan aflevere op til 10 asbestplader om året, men virksomheder kan fortsat ikke aflevere landbrugsplast og medicin fra landbrug og andre fraktioner, som almindelige borgere ikke har.

På genbrugspladserne i Herning, Aulum, Vildbjerg, Kibæk og Sdr. Felding udleveres der kvittering ved aflevering af farligt affald, som fx spildolie (i max 25 l emballage), oliefiltere, akkumulatører, spraydåser, malingsrester, tomme oliedunke og kemikalierester (pesticid-affald).

Følgende må **ikke** afleveres på genbrugspladsen:

Affaldstype	Afleveringssted
– Medicinrester	Leveres til godkendt modtager af farligt affald
– Kanyler	Leveres til godkendt modtager af farligt affald
– Landbrugsplast	Leveres til godkendt modtager, fx Østdeponi
– Udtjente maskiner og udstyr	Skrøthandler

Afhentning af farligt affald, der ikke modtages på genbrugspladsen skal ske af godkendte transportører.

Registrering af affaldsproduktionen betragtes som BAT. Ejeren får derved mulighed for at skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen.

³ Affaldsbekendtgørelse nr. 1309 af 18. december 2012 med efterfølgende ændringer

⁴ § 12 i Herning Kommunes regulativ for erhvervsaffald udstedt den 1. januar 2012

⁵ § 40 stk. 5 i bekendtgørelse om affald nr. 1309 af 18. december 2012

Beskrivelse af grundlaget for denne sag og de gældende love

Sagens grundlag

Følgende oplysninger er indgået i behandling af sagen:

- Anmeldelse af ikke godkendelsespligtig skift i dyretyper fra 15. september 2017
- Udtalelse fra Naturteam, i Herning Kommune
- Supplerende oplysninger frem til 20. september 2017

De gældende love

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i Husdyrloven⁶ med tilhørende Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug⁷, Husdyrgødningsbekendtgørelsen⁸ samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

Ejendommen er omfattet af § 11 i husdyrloven, da ejendommen udvides til mere end 75 DE, men ikke er omfattet af §12 i husdyrloven.

Miljøgodkendelsen har været i høring fra 13. oktober 2017 til den 3. november 2017.

Klagevejledning og offentliggørelse

Herning Kommune har givet miljøgodkendelse til udvidelse af husdyrbruget på Svenstrupvej 8, 7550 Sørvad. Miljøgodkendelsen er givet i medfør af § 11 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Det er muligt at klage over afgørelsen til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Miljøgodkendelsen bliver offentliggjort på Herning Kommunes hjemmeside www.herning.dk under "Planer og offentliggørelser" og "Landbrug" fra den 6. november 2017. Der kan klages i 4 uger. Klageberettigede er ansøger og enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagen samt visse organisationer, alle som er angivet i husdyrlovens §84-87.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Herning Kommune i Klageportalen.

Klagen skal være tilgængelig for Herning Kommune i Klageportalen. For at klagen er tilgængelig skal klager har godkendt og betalt gebyr/bestilt en faktura i Klageportalen. Det skal senest ske den 4. december 2017.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Herning Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Herning Kommune videregiver herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hvis afgørelsen påklages, bliver det meddelt ansøger.

En eventuel klage har ikke opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, hvorfor miljøgodkendelsen på eget ansvar kan udnyttes før klagefristen er udløbet i henhold til Husdyrlovens § 81, stk. 1.

⁶ Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, Lovbek. nr. 256 af 21/03 2017 med efterfølgende ændringer

⁷ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 211 af 28/02 2017 med efterfølgende ændringer

⁸ Bekendtgørelse om husdyrbrug og erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. nr. 1324 af 15/11/2016 med efterfølgende ændringer

Denne afgørelse kan også indbringes for domstolene, jf. Husdyrlovens § 90. Det skal ske indenfor seks måneder efter offentliggørelsen.

Med venlig hilsen
Louise Lindegaard Weinreich
Cand Agro
Miljømedarbejder, Herning Kommune
Miljø og Klima, Landbrugsteam

Interessentliste for høringsperiode og offentliggørelse

Nedenstående er orienteret om udkast til miljøgodkendelsen:

Ansøger

Klaus Hansen, Vester Sognstrupvej 1, 7500 Holstebro, E-mail: vestersognstrupvej@hansen.mail.dk

Miljøkonsulent

Sagro, miljøkonsulent Karen V Thomasen, E-mail: kvt@sagro.dk

Naboer og andre, som får udkastet til miljøgodkendelsen i høring

- Gitte Svenstrupvej, Svenstrupvej 4, 7550 Sørvad
- Darren David Wilden, Svenstrupvej 4, 7550 Sørvad
- Anette Lysdal Bærentsen, Svenstrupvej 6, 7550 Sørvad
- Jens Ole Bærentsen, Svenstrupvej 6, 7550 Sørvad
- Yurii Petlenko, Svenstrupvej 8, 7550 Sørvad
- Jytte Agergaard Lauritsen, Svenstrupvej 10, 7550 Sørvad
- Brian Thusholt Lauritsen, Svenstrupvej 10, 7550 Sørvad

Nedenstående er orienteret om meddelelse af miljøgodkendelsen:

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

Ansøger

Klaus Hansen, Vester Sognstrupvej 1, 7500 Holstebro, E-mail: vestersognstrupvej@hansen.mail.dk

Naboer og andre væsentlige interessenter

- Gitte Svenstrupvej, Svenstrupvej 4, 7550 Sørvad
- Darren David Wilden, Svenstrupvej 4, 7550 Sørvad
- Anette Lysdal Bærentsen, Svenstrupvej 6, 7550 Sørvad
- Jens Ole Bærentsen, Svenstrupvej 6, 7550 Sørvad
- Yurii Petlenko, Svenstrupvej 8, 7550 Sørvad
- Jytte Agergaard Lauritsen, Svenstrupvej 10, 7550 Sørvad
- Brian Thusholt Lauritsen, Svenstrupvej 10, 7550 Sørvad
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-mail: senord@sst.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

- Danmarks fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K. E-mail: fbr@fbr.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V. E-mail: ae@ae.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

- Danmarks Naturfredningsforening, Lokalafdeling Herning, E-mail: herning@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling Herning. E-mail: herning@dof.dk
- Foreningen af bredejere ved Gødstrup Sø. E-mail: bestyrelsen@goedstrupsoe.dk

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-mail: natur@dof.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV, Att.: Karsten Johansen. E-mail: lundthing@mail.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-mail: dn@dn.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4 B, 2200 København N. E-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten. E-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk og post@sportsfiskerforbundet.dk

Andre:

Sagro, miljøkonsulent Karen V Thomasen, E-mail: kvt@sagro.dk

Herning Museum, Museumsgade 32, 7400 Herning. E-mail: museummidtjylland@museummidtjylland.dk

Miljøteknisk beskrivelse og Herring Kommunes samlede vurdering

På baggrund af ansøgningsmaterialet, supplerende oplysninger, udtalelse fra Herring Kommunes Naturteam samt Herring Kommunes registreringer af områdets grundvands-, vandløbs- og naturforhold, har Herring Kommune vurderet, at husdyrbruget, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og den daglige drift, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er derfor Herring Kommunes opfattelse:

- at udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier
- at driften kan ske uden væsentlige gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- at husdyrbruget drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik
- at der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning

På grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger overholder udvidelsen afskæringskriterierne, hvorfor Herring Kommune meddeler miljøgodkendelse til husdyrbruget på en række vilkår. I det følgende uddybes den samlede vurdering af det ansøgte.

Dispensation

Dispensation fra husdyrlovens §8 stk. 1 nr. 1

Ansøger har søgt om dispensation i forhold til husdyrlovens § 8 stk. 1, da ungdyrstalden er søgt opført cirka 1 meter fra eksisterende boring til drikkevand, DGU-nr. 74.1253. Staldanlægget har været brugt til malkekøer i mange år, selvom boringen har ligget tæt på staldanlægget. I 2001 blev staldanlægget VVM screenet til ikke VVM pligtig med en udvidelse af dyreholdet til daværende 240 DE.

Herring Kommune vurderer på den baggrund, at risikoen for forurening af grundvandet ikke øges væsentligt:

1. da der har gået køer med opdræt i staldanlægget i mange år.

Således giver Herring Kommune dispensation for husdyrlovens § 8 stk. 1 nr. 1.

Dispensation fra husdyrlovens §8 stk. 1 nr. 6

I husdyrloven er et afstandskrav på 15 meter fra staldanlæg til beboelse på samme ejendom. På den ansøgte ejendom er der cirka 3 meter mellem staldanlægget og stuehuset. Da staldanlægget har været i brug til husdyr i mange år og der ikke ændres i staldanlægget eller inddrages nye produktionsarealer, med kun udvides i dyreholdet, vurderer Herring Kommune at der kan gives dispensation fra afstandskravet.

Således giver Herring Kommune dispensation for husdyrlovens § 8 stk. 1 nr. 6.

Dispensation til husdyrlovens §8 stk. 1 nr. 7

I husdyrloven er et afstandskrav på 30 meter fra staldanlæg til naboskel. På den ansøgte ejendom er der cirka 5 meter fra staldanlægget til naboskel. Staldanlægget har været i brug til husdyr i mange år og der ændres ikke i staldanlægget eller inddrages nye produktionsarealer, det er kun dyreholdet som udvidelse. Endvidere er der ingen beboelse på den anden side af skellet, det er en dyrket mark.

På den baggrund vurderer Herring Kommune, at der kan gives dispensation fra afstandskravet.

Således giver Herring Kommune dispensation for husdyrlovens § 8 stk. 1 nr. 7.

Undersøgte alternativer

Følgende tilpasninger er sket:

I skema nr. 100691 vers 2: indsættelse af nyt naturpunkt

Kommentarer ved høring til udvidelsen

Udkast til miljøgodkendelsen har været i høring i 3 uger fra 13. oktober 2017 til den 3. november 2017. Der er ikke indkommet bemærkninger i høringsfasen.

Udtalelse fra andre myndigheder

Ejendommen er udelukkende beliggende i Herning kommune og udenfor områder, hvor kommunen vurderer det relevant at inddrage andre myndigheder. Det har derfor ikke været relevant at indhente udtalelse fra nabokommuner eller andre myndigheder.

Vurderingsgrundlag

Miljøgodkendelsen og vurderingerne bygger på:

- Oplysninger fra ansøger og miljøkonsulent
- Herning Kommunes oplysninger om områdets natur- og miljøforhold
- Områdets sårbarhed over for påvirkninger fra husdyrbruget
- Målsætninger og retningslinjer fra Herning Kommuneplan 2013 - 2024/Naturplaner
- Vandområdeplaner 2015-2021

Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

Ejendommens beliggenhed

Anlæggets beliggenhed
Jævnfør §20 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal kommunen sikre sig, at risikoen for forurening, eller væsentlige gener for omgivelserne, begrænses, hvis et anlæg ligger mindre end 300 meter fra: <ul style="list-style-type: none">• en beboelsesbygning på en ejendom uden landbrugspligt, der ligger i en samlet bebyggelse i landzone, og som har en anden ejer end driftsherren• et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde• et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. Jf. § 4 i Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. er det ikke tilladt at etablere anlæg, ændre eller udvide eksisterende dyrehold i en afstand mindre end 50 meter fra en nabobeboelse

Husdyrbruget er ifølge Herning Kommuneplan 2013 – 2024 beliggende i primært landbrugsområde. Ejendommen ligger cirka 2,4 km nord for Tyregård ved Sørvad, som er nærmeste byzone og samlede bebyggelse. Se bilag 1.

Udvidelsen af dyreholdet sker i eksisterende byggeri. Der bygges ikke nyt, eller inddrages nyt produktionsareal eller ændres på staldanlægget eller gødningsopbevaringsanlægget, der er på bedriften. Staldanlægget er godkendt til at have dyr i VVM screening om ikke godkendelsespligtig ændring fra 2001. Se bilag 2.

Ejendommen overholder husdyrlovens §6 ved at ligge mere end 50 meter fra byzone og samlede bebyggelse samt nærmeste nabo.

Tabel 1, Afstandsforhold fra staldanlæg

Anlægstype	Afstandskrav	Målt afstand fra staldanlæg
1) Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter	Cirka 1 meter
2) Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter	Mere end 500 meter
3) Vandløb (herunder dræn) og søer	15 meter	Cirka 77 meter fra gyllebeholder på 2500 m ³
4) Offentlig vej, privat fællesvej	15 meter	150 meter til offentlig grusvej, 1 meter til privat fælles grusvej
5) Levnedsmiddelvirksomhed	25 meter	Mere end 25 meter
6) Beboelse samme ejendom	15 meter	Cirka 3 meter
7) Naboskel	30 meter	Cirka 5 meter fra naboskel
8) Nærmeste nabo	50 meter	Cirka 300 meter fra nærmeste nabo

Der er givet dispensation til husdyrlovens §8, stk. 1 nr. 1, 6 og 7.

Herning Kommune vurderer, at det samlede bygningsanlæg fremstår som en driftsmæssig enhed.

Landskabsvurdering / varetagelse af de landskabelige værdier

Landskabet er overvejende jævnt, og er præget af opdyrkede arealer, tilplantede læhegn og spredte gårde, og opleves som helhed ensartet i sit udtryk.

Herning Kommune vurderer, at udvidelsen af dyreholdet i eksisterende staldbyggeri ikke vil forringe de landskabelige, naturmæssige eller kulturhistoriske værdier, der ligger til grund for områdets status.

Naboforhold

Lugt

Lugtgener fra anlæg
I Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug er der fastsat en række lugtgenekriterier i forhold til de tre områdetyper: <u>byzone</u> , <u>samlet bebyggelse</u> og <u>enkeltbolig</u> på henholdsvis 5, 7 og 15 OU _E ¹⁵ pr. m ³ luft. Lugtgenekriterierne kan betragtes som den maksimale, miljømæssigt acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.
Ved lugtgeneafstand forstås den beregnede mindste afstand fra staldanlægget til det pågældende område, hvor de i lovgivningen fastsatte lugtgenekriterier, med hensyn til de tre forskellige områdetyper, netop er opfyldt. Lugtgenekriterierne er overholdt, hvis de fastsatte lugtgenegrænser på henholdsvis 5, 7 og 15 OU _E ¹⁵ pr. m ³ luft ikke overskrides i mere end 1 % af tiden – svarende til ca. 7 timer i alt om måneden.
Lugtgeneafstandene forøges efter nærmere regler, hvis der inden for 300 meter fra den del af byzone og den pågældende beboelse i samlet bebyggelse, der ligger nærmest det pågældende staldanlæg, er andre husdyrbrug med mere end 75 DE. Tilsvarende forøges lugtgeneafstanden, hvis der er andre sådanne husdyrbrug inden for 100 meter fra enkeltbolig uden landbrugspligt. Dette sker for at indregne effekten (den kumulative effekt) af den mulige lugtpåvirkning som andre husdyrbrug i området måtte give anledning til.
Lugtgeneafstandene formindskes efter nærmere regler, hvis staldanlægget ligger nord for den pågældende områdetype. Dette begrundes med, at den hyppigste vindretning i Danmark er vestlig og sydvestlig, og at nordenvind typisk forekommer i vinterhalvåret, hvor de relativt lave temperaturer, som regel medvirker til at dæmpe lugtavgivelsen.

Lugtgenegrænse for nabo, lokalplan, byzone, samlet bebyggelse:

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (ansøgt)	Ukorrigeret geneafstand (nudrift)	Korrigeret geneafstand (ansøgt)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnitsafstand	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
+ Flodgårdvej 7	0	FMK	63,12	48,06	63,12	48,06	737,42	Ja	Ja
+ Åbrinken 70	0	FMK	112,21	85,44	112,21	85,44	2.967,18	Ja	Ja
+ Tyregård, Vinding	0	FMK	199,61	151,99	199,61	151,99	2.472,07	Ja	Ja

Oplysningerne om den kumulative effekt skal bruges i lugtberegningen. Er der andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i det samme punkt i byzonen, skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Da der ikke er andre ejendomme med over 75 DE indenfor 100 meter af naboejendommen eller indenfor 300 meter ift. samlet bebyggelse og byzone, er der ikke nogen kumulativ effekt.

Konsekvensområdet for ejendommens lugtavgivelse er beregnet ud fra FMK modellen. For det ansøgte projekt er konsekvensområdet beregnet til 231,38 meter. (Konsekvensområde = 1,6 * (Q)(0,6), hvor Q = lugtemissionen [LE/s] = 3.984,3 LE/s). Konsekvensområdet vil sige det område, hvor lugten fra ejendommen kan konstateres – uden at den af den grund vurderes at være til gene for omkringboende.

Lugten fra de eksisterende gyllebeholdere indgår ikke i lugtberegningerne i husdyrgodkendelse.dk, da gyllebeholdere i stedet for er omfattet af de generelle afstandsregler. Det kan dog ikke undgås, at der forekommer lugt fra gyllebeholderne. Dette vil være særlig markant i forbindelse med at gyllebeholderne fyldes, eller når der omrøres i forbindelse med udbringning. Sæsonarbejde udenfor disse tider kan dog forekomme i koncentrerede perioder, men skal søges begrænset.

Alle typer af beboelse ligger udenfor geneafstanden og gyllebeholderne ligger mere end 300 meter fra nærmeste nabo.

Herning Kommune vurderer, at ejendommens lokalisingsforhold er tilfredsstillende. Alle typer beboelse ligger udenfor geneafstanden, så udvidelsen af husdyrbruget vil ikke medføre væsentligt øgede lugtgener. Det må dog forventes, at beboelser indenfor konsekvensområdet på vil opleve øget lugt, idet lugtgeneafstanden øges ved det ansøgte projekt, men lugtgenerne er beregnet til at ligge under de fastlagte beskyttelsesniveauer for lugt.

Støj

I forbindelse med udvidelsen af dyreholdet må det forventes at medføre mere støj, både fra dyrene og de medfølgende aktiviteter.

De væsentligste støjkloder vil være:

Ingen støjkloder - såsom ventilation, kompressor, korntørring m.m.

Foderet tippes af.

Kun støj fra dyr og transportere.

Følgende tiltag mod støjkloder er vurderet til at have en positiv effekt:

- at kostalden er konstrueret med naturlig ventilation

Når udvidelsen er foretaget, kan der forekomme mere kørsel med foder fra anden ejendom end tidligere.

Herning Kommune vurderer, at faste anlæg m.v. ikke vil give anledning til en ekstra støjpåvirkning af omgivelserne.

Nærmeste fuglebeskyttelsesområde er Ovstrup Hede beliggende 19 km øst for ejendommen mens nærmeste Ramsarområde er Ringkøbing Fjord, som ligger 34 km syd vest for ejendommen. På grund af den store afstand fra staldanlægget, vurderer Herning Kommune, at udvidelsen af dyreholdet og de medfølgende aktiviteter ikke vil påvirke disse områder.

Herning Kommune vurderer samlet, at ejendommens faste anlæg m.v. ikke vil give anledning til væsentlig øget støjpåvirkning af omgivelserne. Skulle der mod forventning opstå støjproblemer, skal ansøger udarbejde en handleplan til afhjælpning af disse.

Støv

En udvidelse af dyreholdet vil oftest medføre flere transportere til og fra bedriften og dermed mere støv på grusveje. Der er en privat fælles grusvej fra den offentlige vej (som også er en grusvej) ind til ejendommen, så ved tørt vejr kan transportere til ejendommen medføre støv på grusvejen. Nærmeste nabo ligger cirka 300 meter nordvest for ejendommen og bruger grusvejen.

Herning Kommune vurderer at transportere til og fra husdyrbruget ikke vil give væsentlige støvproblemer, på grund af udkørselsforhold fra ejendommen. Skulle der mod forventning opstå støvproblemer, skal ansøger udarbejde en handleplan til afhjælpning af disse.

Skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr. Ejer har oplyst følgende omkring skadedyrsbekæmpelse:

Der sørges for gode hygiejniske forhold, så der ikke er oplagte tilholdssteder for skadedyr.

Fluer

Fluer bekæmpes ved at vande med Neporex.

Rotter

Rottebekæmpelse udføres via aftale med bekæmpelsesfirma. Hvis der konstateres rotter og andre skadedyr på ejendommen, skal Herning Kommunes Borgerservice straks skal kontaktes. Endvidere kommer skadedyrskontrollen to gange om året.

Herning Kommune vurderer, at ejendommens forebyggelse og bekæmpelse af flue- og skadedyr er tilstrækkelig. Der stilles dog vilkår om, at ansøger som minimum skal følge de fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi om fluebekæmpelse på ejendomme med husdyr.

Lys

Der er ingen natbelysning i staldanlægget.

Herning Kommune vurderer, at det ikke forventes at være væsentlige lysgener for omboende. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omboende, eller hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer af bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at lyset uden for ejendommen formindskes.

Døde dyr

Opbevaring af døde dyr foregår på nuværende tidspunkt i stalden. Lige inden at DAKA kommer, lægges det døde dyr ud på møddingspladsen ved den lille gyllebeholder.

Herning Kommune vurderer, at døde dyr opbevares forsvarligt.

Transport

Ejendommen har tilkørselsforhold fra privat grusvej. Grusvejen løber ud til en kommunal grusvej. Nærmeste nabo bor cirka 300 meter videre ned af den private grusvej. I den ansøgte produktion øges antallet af transporter fra cirka 242 til 324 transporter årligt, svarende til 33 %. Det er primært antallet af transporter med grovfoder fra ejers anden ejendom, samt antallet af gylletransporter.

I nedenstående tabel ses hvilken betydning udvidelsen af produktionen vil få for antallet transporter til og fra ejendommen.

Tabel 2, oversigt over antal transporter pr. år

Antal transporter	Nudrift	Ansøgt drift
Afhentning af mælk	0	0
Handelsgødning	0	0
Grovfoder	100	200
Tilskudsfoder fra Foderstoffirmaer	20	12
Transport af husdyr til og fra ejendommen	50	25
Diesel	0	0
Fast besøg af dyrlæge	12	12
DAKA	10	5
Transport af gylle fra gyllebeholder til udbringningsarealer	50	70
I alt	242	324

Herning Kommune vurderer, at på trods af en stigning på 33 % transporter, vil det ikke give store væsentlige gener for naboer, da udkørselsforholdene ligger væk fra nærmeste nabo.

Påvirkning af jord

Håndtering og opbevaring af gylle

Overflytning af gylle fra stald til gyllebeholder

Gylle pumpes med traktorpumpe fra fortank til gyllebeholder på 2.500 m³ og fra den gamle stald til gyllebeholder på 1.100 m³.

Overpumpningen foregår kun under overvågning.

Flytning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn

På ejendommen pumpes gyllen op af gyllebeholderne via gyllevogn med påmonteret pumpe og returløb. Overpumpning foregår kun under overvågning.

Gyllebeholder

Ansøger oplyser, at der for begge gyllebeholdere er tale om:

- stabile gyllebeholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- at gyllebeholderens bunde og vægge er tætte og beskyttede mod tæring
- at der ikke er monteret spjæld på gyllebeholderne
- at alt overpumpes via neddykket rør
- at gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- at gyllebeholderne er overdækkede med naturligt flydelag, som sikres ved at tilsætte halm efter hver tømning
- at gyllebeholderne kontrolleres ved 5-års eller 10-års beholderkontrollen
- at der føres logbog over flydelag på gyllebeholderne

Opbevaringskapaciteten

Den årlige produktion af gylle i ansøgt drift er på cirka 1.710 m³ jævnfør konsulentekklæring. Se bilag 4. Denne beregning er inklusiv drikkevandsspild, regnvand og rengøringsvand, som ledes til gyllebeholder. Opbevaringskapaciteten af gylle mm. på ejendommen er efter udvidelsen på 25 måneder. Hermed er Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldt.

Tabel 3, oversigt over opbevaringskapacitet

Beholder	Opført	Sidst kontrolleret	Størrelse m ³	Lagerandel %
Gylletank	1995	14-08-2017	2.500	69
Gylletank	1986	14-08-2017	1.100	31
I alt			3.600	100

Dybstrøelse/fast gødning

Møddingspladsen på ejendommen nedlægges. I stedet køres alt møg til ansøgers anden ejendom Vester Sognstrupvej 1, 7500 Holstebro til opbevaring. Komposteret dybstrøelse lægges i markstak eller køres direkte ud.

Herning Kommune vurderer, at gyllevogn med påmonteret pumpe og returløb vil medføre tilstrækkelig sikkerhed for, at der ikke sker spild af husdyrgødning. Hvad med den gylle der pumpes med traktorpumpe? Er det der vi stiller vilkår om der skal være mulighed for opsamling på en fast bund ifm overpumpning? For at forhindre spild og forurening af jord og grundvand stilles der vilkår om, at al håndtering af gylle skal foregå under opsyn. Samtidig skal håndteringen af gyllen foregå på en sådan måde, at eventuelle gener begrænses.

Brændstof

På ejendommen er der ingen dieseltank. Der benyttes dieselolie fra ansøgers anden ejendom, hvor dieseltanken står.

Herring Kommune vurderer, at husdyrbrugets praktisk og de stillede vilkår, vil være tilstrækkelige til at forhindre spild og sikre jord og grundvand mod forurening.

Påvirkning af overfladevand

Overfladevand

Plantevæksten i fjorde, indre farvande og søer er i vid udstrækning bestemt af tilførslerne af kvælstof og fosfor fra oplandene til de pågældende fjorde m.v. For store tilførsler medfører typisk en forringet miljøtilstand i disse vandområder.

I fjorde og indre farvande kan både kvælstof og fosfor – i varierende grad – virke begrænsende for plantevæksten, mens plantevæksten i søer typisk er begrænset af fosfortilførslen.

I vandløb har diffus næringsstofftilførsel typisk mindre betydning for miljøtilstanden, da andre faktorer har større betydning herfor. Erosion og overfladisk afstrømning, som direkte fører organisk materiale – herunder husdyrgødning – til vandløb, vil kunne forringe miljøtilstanden i de pågældende vandløb, mens de næringsstoffer, som et vandløb derved fører med sig, vil kunne forringe miljøtilstanden i nedstrømsliggende søer, fjorde og indre farvande.

Indhold af næringsstoffer i husdyrgødning

Indholdet af næringsstoffer i husdyrgødning har stor betydning for tabet af ammoniak, nitrat og fosfor til omgivelserne. I ansøgningen er indholdet af kvælstof og fosfor i den producerede husdyrgødning beregnet på grundlag af normal for næringsstof i husdyrgødning. Ud fra disse beregninger vurderer Herring Kommune, om overfladevandet påvirkes.

Husdyrbrugets påvirkning af overfladevand

Jævnfør husdyrloven og husdyrgødningsbekendtgørelsen skal kommunen vurdere om ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening fra anlægget til miljøet. Derfor skal der vurderes på spildevand, vaskepladser, udledning af tagvand og vand fra befæstede arealer, samt sanitært spildevand, for at forebygge forurening med gylle, sanitært spildevand og forurenende stoffer såsom pesticidrester mm.

Spildevand

Fra staldanlægget føres alt spildevand fra vask af produkter fra husdyrhold og lignende samt vandspild til gyllebeholdere.

Der er ingen vaskeplads eller møddingsplads på ejendommen. Fra den nedlagte møddingsplads er der en ajlebeholder, som ikke bliver brugt. I ansøgt drift ledes alt tagvand fra de eksisterende staldafsnit direkte til dræn. Fra staldanlægget er der ikke afledning af sanitært spildevand. Se bilag 3.

Herring Kommune vurderer, at afledning af spildevand fra staldanlægget sker efter gældende regler.

Det generelle ammoniakreduktionskrav

I miljøgodkendelsesordningen er der taget det nødvendige hensyn til naturområder, i kraft af blandt andet den generelle reduktion af ammoniak emissionen. Da udvidelsen er ansøgt efter 1. april 2011, skal projektet overholde et krav om 30 % reduktion af den del af ammoniakfordampning fra stald og lager, der stammer fra den del af dyreholdet, der udvides.

Overholdelse af reduktionskrav

Projektet medfører en stigning i kvælstofemissionen på 429,18 kg N/år i forhold til nudrift. Den samlede emission fra anlægget efter udvidelsen bliver på 1.619,29 kg N/år. Herved er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager for den del af dyreholdet, der udvides, opfyldt. Endvidere reduceres der med 29,44 kg N/år ud over det, der er nødvendig for at opfylde kravet.

Herning Kommune vurderer at, staldanlægget med det udvidede dyrehold og indsætning af spalteskrabere i ungdyrstalden overholder det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager.

Beskyttede naturtyper i forhold til kvælstof

Natura 2000-områder

Naturområder som, set i et europæisk perspektiv, er særligt værdifulde. Disse områder kaldes Natura 2000-områder og er en fælles betegnelse for Habitat-, Ramsar⁹- og Fuglebeskyttelsesområderne.

Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU.

Definition af kategori 1, 2 og 3 natur

Kategori-1 natur:

- Ammoniakfølsomme naturtyper, indenfor Natura 2000
- Heder, større end 10 ha samt
- Overdrev, større end 2,5 ha

Kategori-2 natur:

- Ammoniakfølsomme naturtyper, udenfor for de internationale naturbeskyttelsesområder
- Højmoser og Lobeliesøer, uanset størrelse
- Heder, større end 10 ha
- Overdrev, større end 2,5 ha

Kategori-3 natur:

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturområder, som ikke er kategori 1- eller kategori 2-natur: hede, mose og / eller overdrev (omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3), samt ammoniakfølsom skov.

Beskyttelsesniveauet for ammoniak for kategori 1, 2 og 3 natur

Beskyttelsesniveauet for ammoniak omfatter maksimal totaldeposition eller merdeposition af ammoniak på de ammoniakfølsomme naturområder¹⁰.

Beskyttelsesniveauet for kategori 1- og kategori 2-natur omfatter en 10 meter forbudszone samt krav til den maksimale tilladte totaldeposition. Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur kan, efter en konkret vurdering, være et krav om en maksimal merdeposition.

Kategori 1 natur

Kumulationsmodellen (kategori 1 natur)

Hvis opgørelsen af antal husdyrbrug i nærheden¹¹ af kategori 1-natur viser, at:

- Der ikke er andre husdyrbrug, ud over det ansøgte, i nærheden, skal der stilles krav om maksimal totaldeposition på 0,7 kg/ha/år.
- Der er 1 husdyrbrug, ud over det ansøgte, skal der stilles krav om maksimal totaldeposition på 0,4 kg/ha/år.
- Der er mere end 1 husdyrbrug, ud over det ansøgte, skal der stilles krav om maksimal totaldeposition på 0,2 kg/ha/år.

Opgørelsen af, hvor mange husdyrbrug, der, ud over det ansøgte, ligger i nærheden af kategori 1-natur foretages således:

- Antal husdyrbrug over 15 DE¹² inden for 200 meter +
- Antal husdyrbrug over 45 DE inden for 200-300 meter +
- Antal husdyrbrug over 75 DE inden for 300-500 meter +
- Antal husdyrbrug over 150 DE inden for 500-1000 meter +
- Antal husdyrbrug over 500 DE, som påvirker med over 0,3 kg N/ha ud over de 1.000 meter.

⁹ Ramsarområder ligger alle inden for de udpegede fuglebeskyttelsesområder

¹⁰ Kategori 1-, 2- og 3-natur.

¹¹ Kumulationsmodellens afstande for husdyrbrug i nærheden måles ud fra det til naturområdets nærmeste punkt på det staldanlæg, der ligger tættest på naturområdet.

¹² Ved pelsdyr-farme skal antal DE ganges med en faktor 5. Ved slagtekyllinge-produktioner skal antal DE ganges med en faktor 3.

Staldanlægget er beliggende omkring 7,8 km nord for nærmeste kategori-1 natur, Heder og Klitter på Skovbjerg Bakkeø, Idom Å og Ormstrup Hede. Heder og Klitter på Skovbjerg Bakkeø, Idom Å og Ormstrup Hede er udpeget som Natura 2000 område N64, samt EF-habitatområder H57 og H225.

Området er beliggende i et landskab, der var isfrit under sidste istid. Dets hovedlinjer er skabt af moræneaflejringer fra næstsidsite istid – de såkaldte bakkeøer - og af smeltevandsfloderne under sidste istid, der både havde udgravende og aflejrende effekt. Ormstrup Hede ligger op til Idom Å, der afgrænser heden mod øst. Området på Skovbjerg Bakkeø består af 6 adskilte arealer: Nørre og Sønder Vosborg Hede, Vind Hede samt 3 arealer ved Kronhede

Området er domineret af indlandsklitter i mosaik med tør og våd hede. I den sydlige del af Vind Hede findes en række egekrat, som menes at være nogle af de sidste rester af de skove, der engang dækkede hele området. I områdets sydlige del ligger spredte klitter. Jordbunden består helt overvejende af morænesand og flyvesandsområder (klitter). Vegetationen domineres af hedelyng med indslag af revling og andre dværgbuske. På Vind Hede kan man finde spændende planter som vår-kobjælde og cypresulvefod. Idom Å er et af landets reneste og mest uforstyrrede vandløb. Langs Idom Å findes derudover det store hedeareal både enge, moser og rigkær. Åen og de omgivende arealer danner levestruktur for odder. Der er desuden fundet en lille bestand af stor vandsalamander i et vandhul i området.

Heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø er udpeget som EF-habitatområde på baggrund af naturtyper:

Nr.	naturtype	Nr.	naturtype
2310	Indlandsklitter med lyng og visse	4010	Våde dværgbusksamfund med klokkelyst
2320	Indlandsklitter med lyng og revling	4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)
2330	Indlandsklitter med åbne græsarealer med sandskæg og hvene	5130	Enekrat på heder, overdrev eller skrænter
3140	Kalkrige søer og vandhuller med kransnålgær	7140	Hængesæk
3160	Brunvandede søer og vandhuller	7150	Plantesamfund med næbfrø, soldug eller ulvefod på vådt sand eller blottet tørv
3260	Vandløb med vandplanter	7230	Rigkær
		9190	Stilkegeskove og -krat på mager sur

Derudover er følgende dyrearter en del af udpegningsgrundlaget:

Nr.	Art	Nr.	Art
1096	Bæklampret	1166	Stor vandsalamander
1106	Laks	1355	Odder

De heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø, som er udpeget til habitatområde er enten A-målsatte eller B-målsatte i Herning Kommuneplan 2013-2024. For A-målsatte naturområder er målet, at de bevares med deres sjældne plante- og dyreliv intakt, og der gøres en særlig indsats for at videreudvikle naturværdierne. For B-målsatte naturområder er målet, at der arbejdes aktivt for en gunstig bevaringsstatus for områdernes plante- og dyreliv. Baggrundsbelastningen for området er i forvejen på 12-13 kg N/ha/år (2015).

Ammoniakdisposition til Heder og Klitter på Skovbjerg Bakkeø, Idom Å og Ormstrup Hede er beregnet til 0,0 kg N/ha år i både merdeposition og totaldeposition. Der ligger ingen bedrifter i nærheden af kategori 1-natur, som har betydning kumulationberegningen til kategori 1 natur. Der ligger ingen husdyrbrug over 500 DE i nærheden, som kan påvirke kategori-1 natur, så der er ingen kumulation med andre husdyrbrug. Da beregningen af ammoniakdepositionen viser 0,0 kg N/ha år i totaldeposition, er ammoniakkravet for kategori 1 natur på 0,7 kg N/ha/år overholdt.

Herning Kommune vurderer, grundet den store afstand fra husdyrbruget til Natura 2000 Området, at udvidelsen af kvægproduktionen ikke have nogen væsentlig påvirkning på Natura 2000-området.

Kategori 2- og 3-natur

Beskyttelsesniveauet for ammoniak for kategori-2 og -3 natur

Beskyttelsesniveau for kategori 2 natur er maksimal totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.

Beskyttelsesniveauet for kategori 3-natur omfatter ikke et generelt krav til den maksimale ammoniakdeposition. Beskyttelsesniveauet fastlægger, at kommunen, på baggrund af en konkret vurdering, kan stille krav om en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år, hvis kategori 3-natur har en særlig regional eller lokal naturinteresse.

Som udgangspunkt skal det ikke undersøges på naturarealer, der

- Ligger længere væk end 1.000 m¹³
- Tilføres mindre end 1 kg som følge af den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring.

Nærmeste kategori 2 natur (et §3 beskyttet overdrev på mere end 2,5 ha) er beliggende cirka 535 meter sydvest for staldanlægget. Nærmeste kategori 3 natur (§ 3 mose) er beliggende cirka 120 meter øst for staldanlægget.

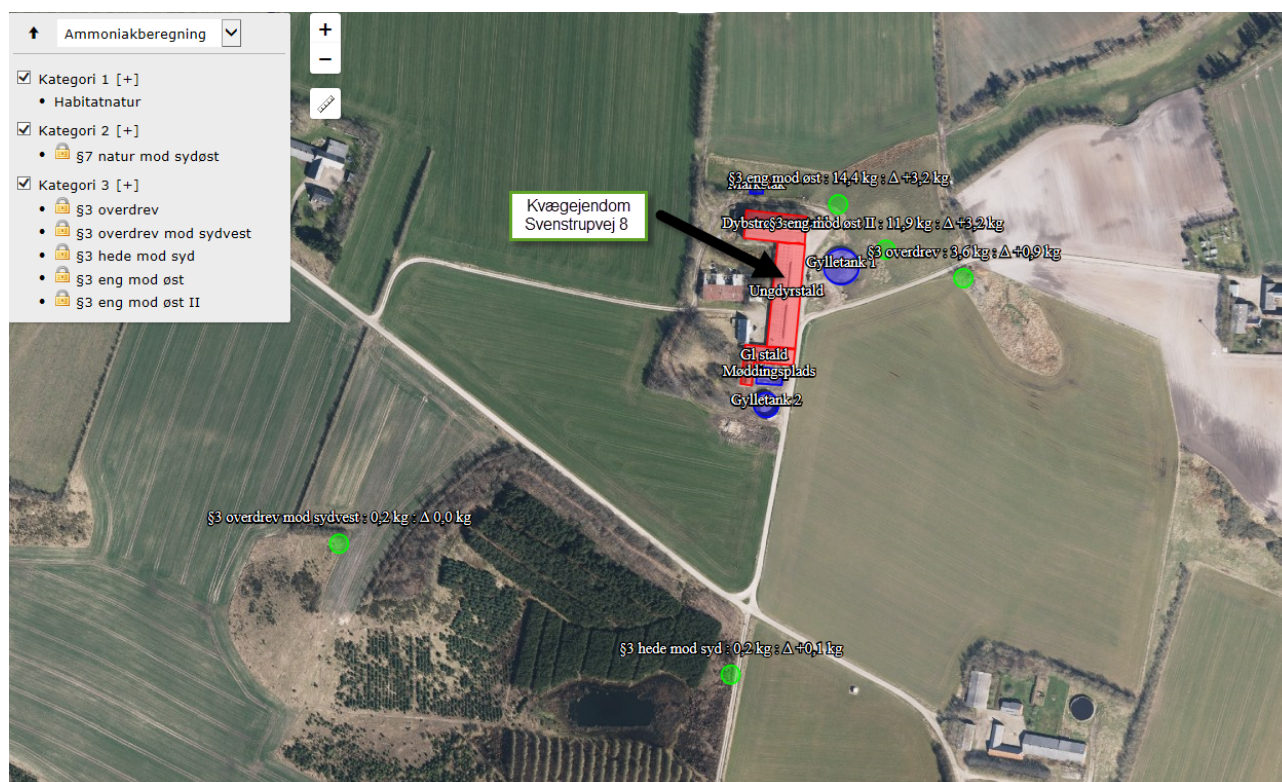
Inden for en radius af 800 meter fra staldanlægget er der ikke registreret nogle ansvarsarter.

Inden for en radius af 500 meter fra staldanlægget er der pt. ingen ammoniak følsomme skove. Der er dog en udpegning om potentiel ammoniakfølsom skov cirka 160 meter sydvest for staldanlægget, men da denne skov ikke fremgår af kort fra 1954, vurderer Herning Kommune at skoven ikke er ammoniakfølsom.

Depositionsberegningen til naturområderne indenfor 1.000 meter af staldanlægget fremgår af tabellen og i ansøgningskema 100691, version 2.

¹³ 1 kg-grænsen fører i de fleste tilfælde til, at det kun er naturarealer inden for 1.000 m fra staldanlægget, der er relevant ved vurderingen.

Navn	Kategori ▲	Opretter	Kumulation	Ruhed	Merdeposition [kgN]	Totaldeposition [kgN]
Habitatnatur	1	Myndighed	Nul ejendomme	Bn	+0,0	0,0
§7 natur mod sydøst	2	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	+0,0	0,0
§3 overdrev	3	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	+0,9	3,6
§3 overdrev mod sydvest	3	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	+0,0	0,2
§3 hede mod syd	3	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	+0,1	0,2
§3 eng mod øst	3	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	+3,2	14,4
§3 eng mod øst II	3	Ansøger	Nul ejendomme	Bn	+3,2	11,9

Herning Kommune har lavet en konkret vurdering af den nærmeste §3 eng øst for staldanlægget:

Idet udvidelse af kvægproduktionen på Svenstrupvej 8, 7550 Sørvad fra 96,34 DE til 156,54 DE vil medføre en merbelastning på 3,2 kg N/ha/år på eng beliggende cirka 25 meter fra anlægget, er der foretaget en konkret vurdering af engen.

- 1) Engen er tidligere udpeget som erstatningsnatur.
- 2) Der er i afgørelse den 24. april 2014 stillet vilkår om et dyretryk på 0,8 DE/ha., og at der ikke sker jordbearbejdning.
- 3) Engen blev besøgt den 13. juli 2015. Følgende arter blev registreret på arealet.

Art	Ellenberg-N værdi
Krybhvene	5
Hvidkløver	Evt. udsæet
Alm- rajgræs	Evt. udsæet
Eng-rottehale	Evt. udsæet
Knæbøjet rævehale	7
Knopsiv	5
Lysesiv	4
Kruset skræppe	6
Manna-sødgræs	7
Horsetidse	3
Glat ærenpris	7
Eng-brandbæger	5

(Ellenberg-N værdier 5 og derover). Horsetidse og lysesiv har lavere N-tolerance, men ses også ofte på næringsrige jorder. Engen vurderes p.t. at være kultureng. Som erstatningsnatur er det også det, den forventeligt vil være fremover.

4) Der vurderes ikke bidrag fra andre husdyrbrug, idet engen ligger helt op til stald og gyllebeholder på Svenstrupvej 8.

Med en baggrundsbelastning på 15 kg N/ha/år (2015-værdi) vil engen samlede belastning ligge på 18,2 efter udvidelsen.

Herning Kommune vurderer, at udvidelse ikke vil medføre en væsentligt tilstandsændring på engen, idet engens tilstand i forvejen er næringsrig. Endvidere vurderer Herning Kommune, at udvidelsen af dyreholdet ikke vil medføre en forøgelse af N-depositionen i de omkringliggende naturområder, der ligger ud over det, som naturområderne kan tåle.

Samlet vurdering: ammoniakbelastning af naturområder

Herning Kommune vurderer, at oplysninger om ruhed, kildehøjder og kumulation, er korrekte. Herning Kommune vurderer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt. Herning Kommune vurderer, at der ikke er grundlag for at skærpe kravene til ammoniak meremissionen, under hensyn til andre omkringliggende ammoniakfølsomme naturområder såsom ammoniakfølsomme skove, kategori 3-natur og §3 natur.

Påvirkning af bilag IV-arter, rødlistearter, ansvarsarter mv.

Ammoniakbelastning af yngle- eller rasteområder for bilag IV-dyrearter og bilag IV-plantearter

Af EF-habitatdirektivets¹⁴ bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden eller udenfor et af de udpegede Natura 2000-områder. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder. For plantearterne er der blandt andet forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Bilag IV-arter og ansvarsarter observeret i Herning Kommune på nuværende tidspunkt gennemgås i det følgende. Flere af disse arter er ligeledes omfattet af artsfredninger eller er optaget på rødlisten.

Odder og padder forekommer mange steder i Herning Kommune og har en gunstig bevaringsstatus i landsdelen. Odderen yngler, raster og fouragerer langs vandløb med gode fiskemuligheder og har huler i brinken. Padderne yngler i vandhuller med rent vand. Udyrkede bræmmer omkring vandhullerne kan være med til at sikre, at vandet forbliver rent.

Grøn mosaikguldsmed er i Herning Kommune observeret syd for Harreskov mellem Kibæk og Arnborg, samt i Knudmosen ved Herning City. I sin cyklus er arten afhængig af planten Krebseklo (*Stratiotes aloides*), hvor den lægger sine æg, og larverne lever. Voksne individer kan strejfe langt omkring, og kan ses langt fra vandløb. Næringsstofbelastning kan medføre tilgroning af vandhuller og søer, hvorved krebseklo vil forsvinde og dermed livsgrundlaget for grøn mosaikguldsmed.

Grøn kølleuldsmed findes kun i de store jyske å-systemer så som Storå, Skjern Å, Karup Å og Gudenå. Arten er Herning Kommunes nationale ansvarsart. Den yngler i rene, iltrige og kølige vandløb. Den voksne guldsmed foretrækker lysåbne arealer, men kan også findes i skovlysninger. Der er en teoretisk mulighed for, at der ved uheld i forbindelse med håndtering af husdyrgødning kan ske en tilførsel af forurenende stoffer til Grøn Kølleuldsmeds levesteder. Det vurderes, at kun tilførsel af større mængder husdyrgødning (som følge af uheld med gyllebeholdere/gylletransport) vil kunne have en negativ effekt på grøn kølleuldsmed.

Herning Kommune vurderer, at der ikke er registreret beskyttede plante- og dyrearter i nærheden af staldanlægget.

Det er derved sikret, at projektet ikke væsentligt vil

- 1) beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a)
- 2) ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier.

Påvirkning af kulturmiljø

Kulturhistoriske spor

Landskabet i Herning Kommune er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Overalt finder vi historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og om, hvordan mennesket har påvirket omgivelserne. Mange af de historiske spor er kulturhistoriske værdier, der har så stor værdi for formidlingen af og betydningen for vores kulturforståelse, at de er værd at bevare og derfor fortjener en særlig beskyttelse.

De kulturhistoriske værdier kan både omfatte enkeltstående elementer og hele kulturmiljøer, som f.eks. kirker, kirkegårde og deres omgivelser, fortidsminder som gravhøje og arkæologiske fund, fredede og bevaringsværdige bygninger og anlæg, sten- og jorddiger, alléer og levende hegn samt kulturmiljøer, der afspejler en bestemt tidsepoke eller en landsbytype. Kommuneplanens udpegnings fremhæver de særligt værdifulde kulturhistoriske træk i kommunen. Der er i Herning Kommune udpeget "særlig værdifulde kulturmiljøer", "kulturmiljøer" mm.

¹⁴ EF-habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer).

I nedenstående afsnit vil staldanlæggets og udbringningsarealernes beliggenhed blive gennemgået i forhold til de udpegninger af kulturmiljø, fredninger mm., der er registeret i området.

Staldanlægget

Staldanlægget er ikke beliggende indenfor eller i nærheden af:

- Fredede fortidsminder
- Sø og å beskyttelseslinjer
- Skovbyggelinjer (300 meter)
- Kirkebyggelinjer / kirkezoner indenfor 300 meter fra anlægsdelen
- Beskyttede diger
- Fredede områder / Fredninger
- kulturmiljø / særlig værdifulde kulturmiljøer
- Større uforstyrrede landskaber
- Landskabsområder
- Landskabelige interesseområder
- Fortidsminder eller
- Skovrejsning

Se bilag 5.

Ejendommen ligger dog i et landområde der er udpeget som et bevaringsværdigt landskab og nationalt geologiske interesseområde. Dette har dog ingen betydning, da der ikke bygges på ejendommen.

Herning Kommune vurderer, at selvom bedriften er beliggende i et bevaringsværdigt landskab og et nationalt geologisk interesseområde påvirker udvidelsen af husdyrholdet ikke udpegningsgrundlaget for området.

Gennemgang af BAT for Svenstrupvej 8

Krav om anvendelse af BAT

Et husdyrbrug bør til stadighed søge at begrænse forureningen ved at indføre og gøre brug af den bedste tilgængelige teknik (BAT) til at nedbringe eventuelle miljøpåvirkninger og gener fra stalde, husdyrgødningsopbevaringsanlæg m.m. Teknologier til begrænsning af ammoniakfordampning og lugtpåvirkning m.v. samt til bedre udnyttelse af næringsstofferne i husdyrgødningen er i stadig udvikling.

For de virksomhedstyper, der er omfattet af den europæiske godkendelsesordning om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet), udsender EU-kommissionen såkaldte BREF-dokumenter ("BAT reference documents"), som fastlægger, hvad der må betragtes som den bedste tilgængelige teknik inden for de industrielle brancher, som IPPC-direktivet omfatter.

Oplysningskravet vedrørende BAT i forbindelse med ansøgninger om miljøgodkendelse af husdyrbrug er forskelligt afhængigt af brugsstørrelse. For husdyrbrug, der – som i den aktuelle sag – er omfattet af § 11 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal redegørelsen som minimum indeholde punkterne management og anvendelse af BAT inden for områderne foder, staldindretning, vand- og energiforbrug, opbevaring og behandling af husdyrgødning og udbringning. Redegørelsen skal for svine- og fjerkræbrug omhandle de teknologier, der er beskrevet i EU kommissionens BREF-dokument om intensivt hold af svin og fjerkræ. Selvom der ikke er lavet et specifikt BAT-notat inden for kvægdrift, er det Herning Kommunes opfattelse, at mange af elementerne i BAT-notatet for svine- og fjerkræbrug er universelle indenfor landbrugsområdet og derfor kan overføres til kvægdrift.

I Teknologi- og byggeblade er dokumenteret teknik beskrevet, og der er redegjort for, hvor store reduktioner der kan forventes opnået ved brug af den pågældende teknik, samt hvor store merudgifterne eventuelt vil være. Miljøstyrelsen har endvidere oprindeligt valgt ikke at fokusere på markteknik, fodring m.v. i Teknologi-blade, idet forbedrede metoder i dansk landbrug og generel lovgivning på området vurderes at medføre, at den bedste tilgængelige teknik generelt bliver anvendt.

I det følgende vil BAT for kvægbruget på Svenstrupvej 8 blive vurderet i forhold til Herning Kommunes niveau for BAT.

Vurdering af BAT i forhold til § 11 miljøgodkendelser skal ske i forhold til følgende områder:

1. Management
2. Fodringsstrategier
3. Forbrug af vand og energi
4. Opbevaring af husdyrgødning
5. Staldsystemer og fravalg af BAT-teknologier

Ved Herning Kommunes vurdering i relation til BAT indgår Miljøstyrelsens Teknologi-blade oversigt, Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning version 2, bilag 3 (teknologilisten) samt kravene i EU-kommissionens referencedokument om BAT for intensiv hold af svin og fjerkræ (BREF-dokument). Nedenfor vil de enkelte emner blive gennemgået.

BAT – Management

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor management:

Herning Kommune vurderer, at anvendelse BAT indenfor management som minimum skal leve op til følgende punkter:

Beredskabsplan

- Der skal udarbejdes en beredskabsplan, hvori telefonnumrene til kontaktpersoner og offentlige kontaktinstanser i forbindelse med eventuelle uheld er nedskrevet. Beredskabsplanen indeholder forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, driftsmateriel, gylle, brand m.v., og skal tilgængelig for alle på arbejdspladsen.

Ansøger har udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen. Udover at være BAT, så er det Herning Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan vil være til stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske et uheld. Samtidig giver beredskabsplanen landmanden en mulighed for at gennemgå sin ejendom og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift, således at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres.

Uddannelse af personale

- At medarbejderne deltager i fagligt relevante aktiviteter

- At personalet, der varetager sprøjtemidler og udstyr har sprøjtebevis

Ansøger oplyser: Der udarbejdes gødningsplan og regnskab efter gældende regler. Landmanden og ansatte er ajourført via kurser, møder og erfagrupper. Der føres løbende sprøjtejournal. APV er udarbejdet. Foderkontrol udarbejdes i samarbejde med foderkonsulent 6-12 gange årligt. Der udarbejdes foderplaner og tages analyser af grovfoderet.

Ressourceforbrug

- At der føres regnskab med vand- og energiforbrug, og at der føres journal over forbruget (gennem i min 5 år)

Ansøger er ikke tilsluttet vandværk. Ansøger har i det daglige fokus på at minimere vandforbruget i forbindelse med vask og rengøring.

Egenkontrol / dagligt tilsyn

- Evt. lækager og problemer repareres hurtigst muligt, så der ikke er vandspild.
- At der hver måned føres logbog over gyllebeholdernes flydelag
- At gyllebeholderne er tilmeldt de lovpligtige 10-årige beholderkontrol

Ansøger udfører jævnligt kontrol af vandrør og installationer. Endvidere føres der logbog over gyllebeholdernes flydelag og alle gyllebeholdere er tilmeldt 10-årige beholderkontrol.

Uheld og driftsforstyrrelser

- At overpumpning af gylle overvåges
- Gyllebeholderne har ikke påmonteret pumper, hvilket bevirker at utilsigtet start og deraf følgende gylleudslip undgås.

Ansøger gør som skrevet ovenfor og har udarbejdet en beredskabsplan. Endvidere henvises der til Beredskabsplanen. Ifølge Husdyrgødningsbekendtgørelsen skal gyllebeholdere der ligger tættere end 100 meter fra et vandløb have et alarmsystem til at registrere hvis gødningsmængden pludselig synker og dermed kan alarmere landmanden. Dette lovkrav gælder også ansøgers gyllebeholder på 2.500 m³. Her er påmonteret alarm.

Affaldssortering

- Herning Kommune vurderer at registrering af affald og mængder er BAT. Derudover vil registreringen give ansøger det nødvendige overblik over eventuelle indsatsområder, hvor det er muligt at minimere produktionen af affald.
- Herning Kommune har ingen indsamlingsordning men en anvisningsordning. I praksis betyder det, at gårdejeren selv skal lave en aftale med en transportør om at få hentet det sorterede affald og bragt affaldet til et behandlingsanlæg. Transportøren skal være registreret i kommunen, og kommunen skal have en anvisningsaftale med modtageanlægget.

Det er vurderet, at ejendommen lever op til Herning Kommunes krav om BAT på affaldsområdet.

Pap, papir og plastaffald opbevares på ejers anden ejendom Vester Sognstrupvej 1. der er ingen ensilagestakke ved Svenstrupvej 8.

Farligt affald

Smørelie opbevares på ejers anden ejendom Vester Sognstrupvej 1.

Der opbevares ikke sprøjtemidler på Svenstrupvej 8, da de opbevares på ejers anden ejendom Vester Sognstrupvej 1

Olie og kemikalier

På ejendommen er der en fyringsolietank på 1.200 l. Olien bruges til fyring i boligen. Tanken er placeret udendørs opad stuehuset.

Herning Kommune har udarbejdet en forskrift for opbevaring af olie og kemikalier.

Herning Kommune vurderer, at husdyrbruget med en synlig beredskabsplan vil være i stand til at undgå og/eller begrænse uheld på bedste vis. Samtidig vurderes det, at ansøger lever op til BAT vedrørende uddannelse af personale, ressourceforbrug, daglige tilsyn og registrering af mark og gødningsplaner. Herning Kommune vurderer at en væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med overpumpning af gylle. Derfor stilles der vilkår om, at overpumpning skal ske under opsyn. Herning Kommune vurderer, at ejendommen lever op til Herning Kommunes krav om BAT på affaldsområdet. Herning Kommune vurderer endvidere, at affaldsherakiet er iagttaget og behandles tilfredsstillende.

BAT – Foder

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor foder:

Faseforing

- At dyrene fodres med næringsstofftilpassede blandinger, der er afstemt efter vækstperiode
- Foderplaner er udarbejdet i samarbejde med konsulent/foderfirma, og med anvendelse af nyeste viden indenfor foderoptimering.
- Når der skal tages hensyn til energibehov skal fodringen overholde de anbefalede fodernormer for hhv. ammekøer, kvier, malkekøer, opdræt, slagtekalve/ungtyre, goldkøer mm.
- Der skal være fokus på fodereffektiviteten, således at der til enhver tid anvendes de bedst muligt foderblandinger til begrænsning af N og P fra dyrene ud fra nyeste viden om fodring af kvæg.

I praksis er der ikke fastsat vejledende fosforemissionskrav for kvægbesætninger. Fodermidlernes naturligt høje indhold af fosfor vil i mange tilfælde begrænse muligheden for at optimere fosfortildelingen i praksis. Adgang til foderanalyser for fosfor kunne i praksis give mulighed for at planlægge tildelingen af fosfor mere præcist, men manglende viden om fordøjeligheden af foderets fosforindhold betyder, at der fortsat skal være en sikkerhedsmargen i fodringsnormerne og fodringsplanlægningen, som tager hensyn hertil. Miljøstyrelsen vurderer på denne baggrund, at der på nuværende tidspunkt ikke findes tilgængelige teknikker eller teknologier, der kan anvendes til at fastlægge emissionsgrænseværdier for fosforudledningen fra malkekvægsbesætninger.

Ansøger oplyser at, foderkontrol udarbejdes i samarbejde med foderkonsulent 6-12 gange årligt. Der udarbejdes foderplaner og tages analyser af grovfoderet.

Herning Kommune vurderer, at ansøger lever op til BAT indenfor fodring af besætningen.

BAT – Forbrug af vand og energi

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor vand:

- At der udføres regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæggene for at undgå spild

Ansøger er ikke tilsluttet vandværk. Ansøger har i det daglige fokus på at minimere vandforbruget i forbindelse med den daglige drift. Der er kun vandforbrug til drikkevand til opdræt. Der er et normforbrug på 1400 m³ vand til dyrene, hvor langt hovedparten er drikkevand. Resten er lidt spild.

Tabel 4, det forventede vandforbrug før og efter udvidelse af produktion på ejendommen:

Årligt vandforbrug	Ansøgt m ³
Drift	Normtal 1.400 m ³

Vandbesparende foranstaltninger

Evt. lækager og problemer repareres hurtigst muligt, så der ikke er vandspild.

Herning Kommune vurderer, at daglige tilsyn af vandinstallationer er fyldestgørende.

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor Energi:

- At der anvendes lavenergilysstofrør / sparepærer i staldbygningerne, andre steder
- At lyset i staldene i dagtimerne kun er tændt efter behov
- Udendørsbelysningen er begrænset af bevægelsessensor
- At der sker en aflæsning af energiforbruget, og resultaterne gemmes i minimum 5 år
- At udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige
- At gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet

Energibesparende foranstaltninger

- Naturlig ventilation
- Kun elforbrug til lys og vandværk. Ejer oplyser at der findes ingen normtal på kvier - kun normtal til køer

Belysning

Produktionen foregår i lukkede stalde, - deraf begrænsede gener fra lys. Lyset er kun tændt i arbejdstiden.

Ventilation

Der er naturlig ventilation i staldanlægget.

Herning Kommune vurderer, at de beskrevne tiltag til energibesparelse er fyldestgørende.

BAT – Opbevaring af husdyrgødning

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor opbevaring af husdyrgødning:

- At gyllen opbevares i gyllebeholdere, der er monteret med fast låg, tag, teltstruktur eller har et flydelag, såsom snittet halm, ekspanderet ler (LECA) mm., ekspanderet polystyren (EPS) eller naturlig udtørringsskorpe
- At gyllen opbevares i en stabil gyllebeholder, der kan modstå mekaniske, termiske, samt kemiske påvirkninger
- At gyllebeholdernes bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring
- At gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning af gyllebeholderen ved f.eks. tilførsel på marken
- At der føres logbog over flydelaget på gyllebeholderen
- At gyllebeholdere er underlagt 10-års eller 5-års beholderkontrol og er under dagligt opsyn
- At der foretages løbende eftersyn og vedligeholdelse af gyllebeholderne
- At gyllen suges fra de eksisterende gyllebeholdere og op i gyllevognen ved hjælp af en sugekran, der er påmonteret på gyllevognen. Sugekranen minimerer risikoen for eventuelle uheld eller spild i forbindelse med påfyldningen af gyllevognen
- At dybstrøelse køres direkte ud.
- Betonbund med opsamlingsbeholder for fast møg

Ansøger oplyser, at gyllebeholderne er bygget så de kan modstå mekanisk, termisk og kemisk påvirkning. Der lægges ikke låg på de 2 gyllebeholdere. I stedet sørges der for et fast naturligt flydelag, hvilket er BAT iflg. BREF. Endvidere føres der logbog over gyllebeholdernes flydelag og de tjekkes jævnligt. Gyllebeholderen på 2500 m³ er tilmeldt 5-årige beholderkontrol mens gyllebeholderen på 1.100 m³ er tilmeldt 10-årige beholderkontrol.

Møddingspladsen sløjfes. I stedet for køres fast møg fra kalvene til Vester Sognstrupvej 1 og opbevares der. Dybstrøelse opbevares i stalden eller i markstakke.

Opbevaringskapacitet

Opbevaringskapaciteten af gylle på ejendommen efter udvidelsen er mere end 9 måneder. Hermed er Husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet opfyldt.

Herning Kommune vurderer, at ansøger overholder BAT i forhold til opbevaring af husdyrgødning.

BAT – Staldindretning og fravalgte BAT-virkemidler

Ifølge Herning Kommune er følgende tiltag BAT indenfor staldindretning:

Gennemgang af BAT for staldanlægget

Udvidelsen af dyreholdet foregår i eksisterende staldbygninger. Den gamle stald er fra 1970'erne, ungdyrstalden er fra 1995 og 2001 mens dybstrøelsesstalden er fra 2001. Da staldene er velfungerende, har ansøger ikke umiddelbart har planer om en gennemgribende renovering. Der indsættes spalteskrabere i ungdyrstalden. Spalteskrabere medfører en reduktion i ammoniakemissionen med omkring 25 %.

Ammoniaktab i nudift og ansøgt drift fordelt på staldsystemer og opbevaringslagre

	Ansøgt(kgN/år)
Ammoniaktab fra staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav:	142,48
Ammoniaktab fra staldafsnit og lagre omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav, men eksisterende uændret produktion:	732,73
Ammoniaktab fra husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakreduktionskrav (etableringer udvidelser, ændringer):	461,71
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning:	269,10
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning:	13,28

Resultat af beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

Samlet faktisk ammoniaktab fra stald og lager i ansøgt drift (hele anlægget):	1619,30 kgN/år
Samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT:	1689,27 kgN/år
Er samlet vejledende ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelse af BAT overholdt?:	Ja
Difference mellem samlet faktisk ammoniaktab og samlet vejledende ammoniaktab ved anvendelse BAT:	-69,97 kgN/år

Den samlede NH₃ emission fra anlægget er ifølge ansøgningen opgjort til 1.619,30 kg N / år og overholder derved Herning Kommunes BAT niveau på 1.689,27 kg N / år.

Ansøgers tilvalg af BAT-teknologi

Staldtyper

Kvierne er opstaldet som følgende:

250 i sengebåse med spalter. Der indsættes skraber.

40 i dybstrøelse

Småkalvene opstaldes i dybstrøelse.

Ammekøerne er opstaldet på staldtypen, trædeudmugning, men er ude hovedparten af året.

Lager

Naturligt flydelag på gylletank minimerer fordampning i de gamle tanke.

Dybstrøelsesstaldene strøs grundigt med halm, så ammoniakfordampningen kan minimeres og dybstrøelse overdækkes i markstakene.

Møddingspladsen anvendes ikke mere, så den faste mæg, tages med hjem til ejendommen på Vester Sognstrupvej 1 eller udbringes direkte.

Ansøgers fravalg af BAT-teknologi

Låg/teltdug på gylletank

Kvæggylle danner naturligt et godt flydelag, som forhindrer ammoniakfordampning.

Teknologibladet, Fast overdækning af gyllebeholder, 2010 viser i beregningerne at teltoverdækning koster ca. 195 kr pr. kg reduceret N inklusiv værdien af sparet handelsgødning ved 250 DE. Teltdug er derfor ikke BAT for de to tanke.

Direkte udbringning af fast mæg/dybstrøelse

Kvægbrug har i dag krav om store arealer med efterafgrøder og med de gældende regler for pløjetidspunkter om efteråret og vinteren, har landmanden vurderet at det ikke er muligt at hæve andelen af direkte udbringning i marken.

Forsuring

Forsuring er fravalgt da det vil blive et dyrt tiltag. Desuden vil forsuring forhindre at der senere umiddelbart kan omlægges til økologisk drift.

Fodertiltag

Der ønskes ikke fodertiltag på ejendommen, da det er svært at praktisere på ejendomme med store mængder grovfoder, hvor kvaliteten kan variere meget fra år til år. Græsandelen er høj i foderrationen, hvilket yderligere gør det svært at lave mange fodertiltag, hvilket også er beskrevet i Teknologibladene.

Herning kommune vurderer, at ejendommen, med de beskrevne tiltag, lever op til de muligheder, der foreligger for det eksisterende byggeri.

Samlet vurdering af BAT

Herning Kommune vurderer, at ansøger har overholdt BAT i forhold til management, ressourceforbrug, fodringsstrategier, opbevaring og udbringning af husdyrgødning. Endvidere vurderer Herning Kommune, at de vejledende emissionsgrænseværdier for fosfor er overholdt. De vejledende emissionsgrænseværdier for kvælstof er ikke overholdt, men ansøger har gjort en særlig indsats for BAT på staldindretning, da der er indsat spalteskrabere i ungdyrstalden.

Generelt vurderer Herning Kommune, at ansøger er opmærksom på at der løbende kan være gode muligheder for at optimere forureningsbegrænsende foranstaltninger, renere teknologi, minimere forbruget af energi, vand og andre råvarer samt muligheder for at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige. Ligesom det vurderes, at der kan være gode muligheder for, at arbejds gange og processer kan blive mindre belastende for miljøet.

Oversigt over bilag

Bilag 1: Oversigtskort over ejendommen i forhold til byzone, naboer og samlede bebyggelse

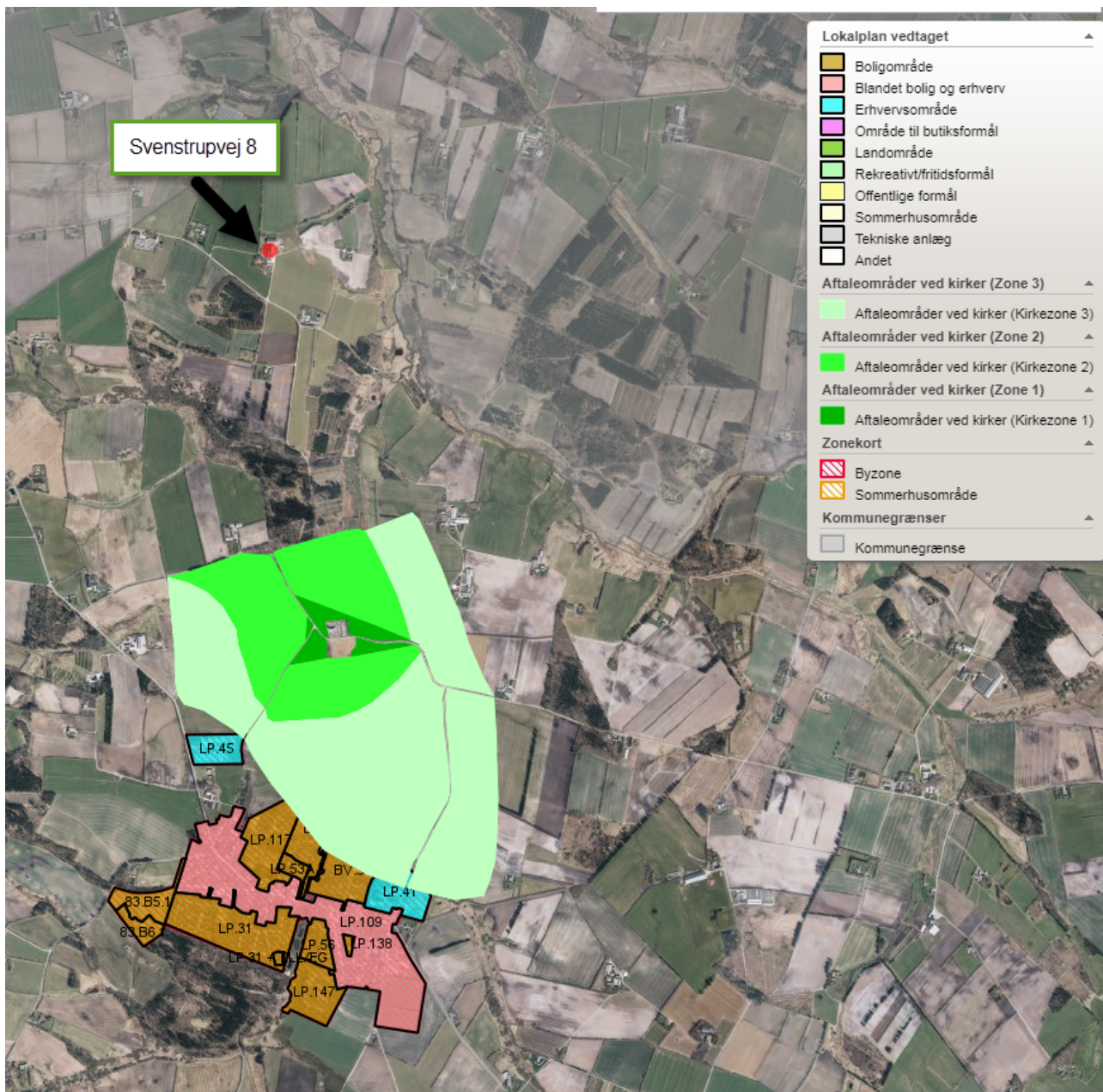
Bilag 2: Oversigt over ejendommen

Bilag 3: Oversigt over ejendommens afløbsforhold

Bilag 4: Konsulenterklæring opbevaringskapacitet

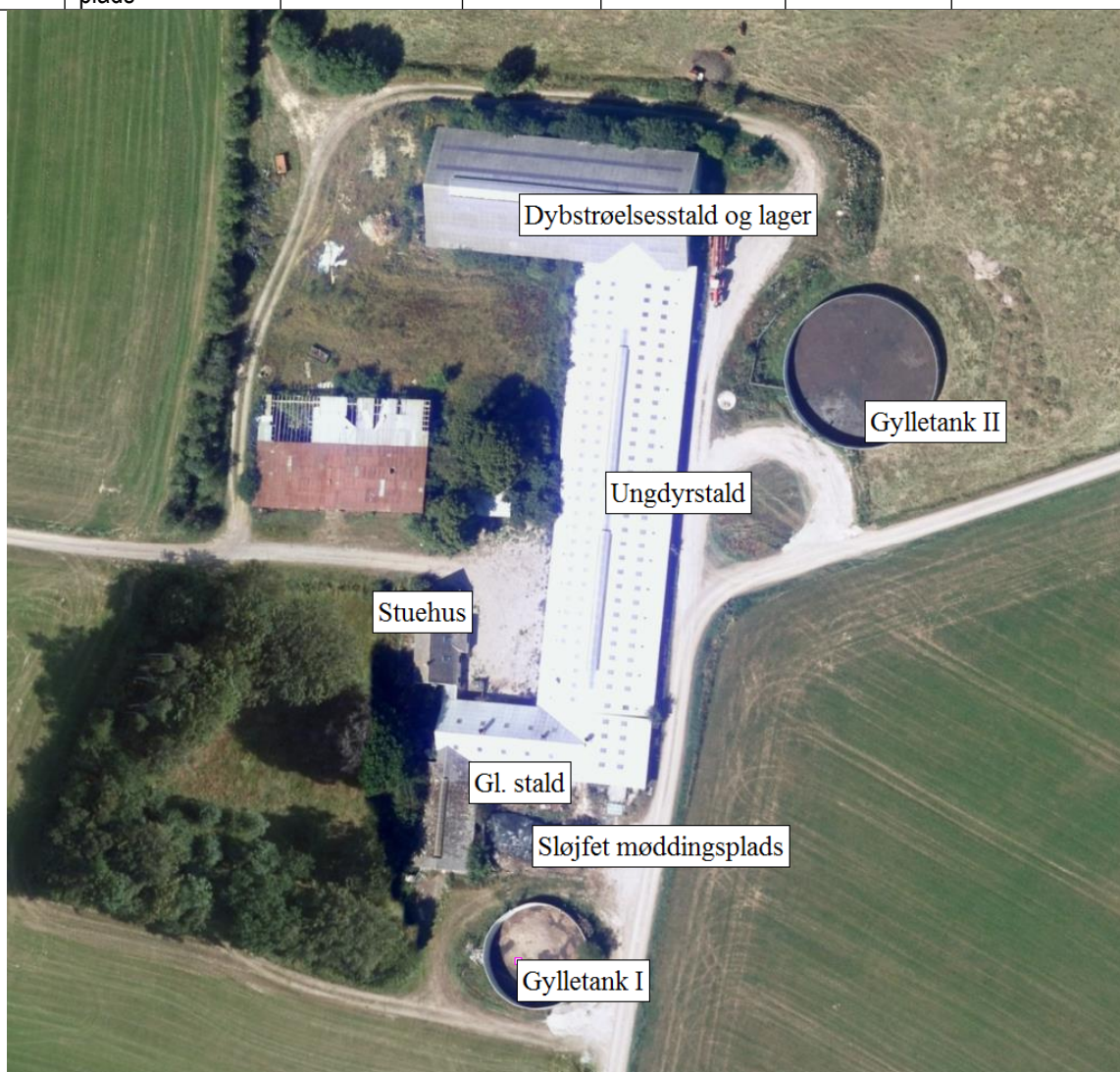
Bilag 5: Staldanlæg i forhold til kulturmiljø

Bilag 1: Oversigtskort over ejendommen i forhold til byzone, naboer og samlede bebyggelse

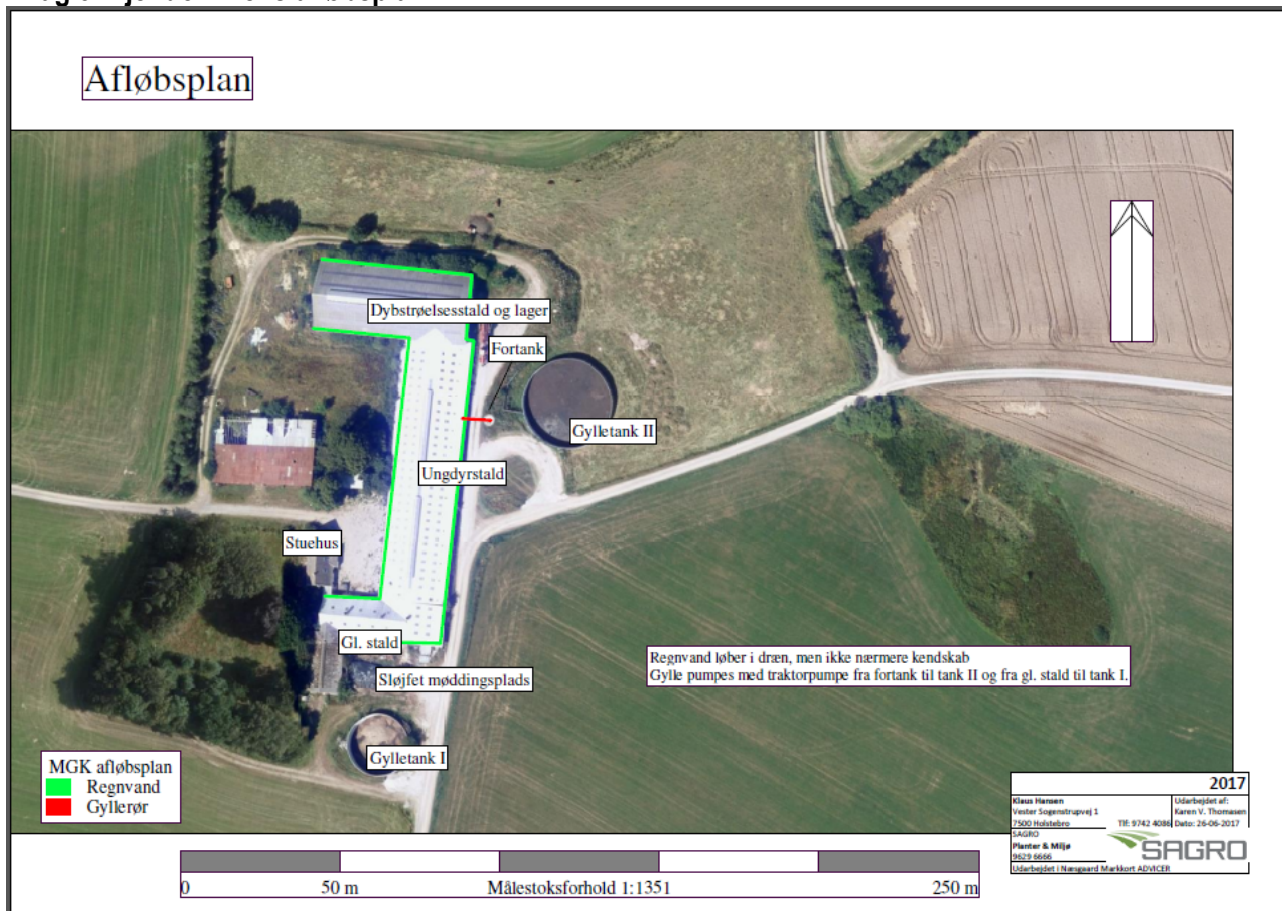

Bilag 2: Oversigt over ejendommen

Bygning	Type	Byggeår / Renoveringsår	Grundplan m ²	Bygningshøjde (m) til tagryg	Taghældning	Bygningsmaterialer og farve på facade	Bygningernes fremtidige an- vendelse
A	Stuehus						
B	Gl. stald	1970'erne	650 m ²	6	25 grader	Hvidkalket	Stald
C	Ungdyrstald	1995+2001	1600 m ²	4	25	Røde sten	Stald
D	Dybstrøelsesstald og lager	2001	950 m ²	7	15	Røde sten og træ- plader	Stald
E	Gylletank I	1986	1100 m ³	10	25	Søstenselementer	
F	Gylletank II	1995	2500 m ³			Søstenselementer	
G	Sløjfet møddings- plads						

Bilag 3: Ejendommens afløbsplan

Bilag 4: Konsulenterklæring opbevaringskapacitet

Beregning af gylleopbevaringskapacitet **Svenstrupvej 1, Sørvad**

Gylle produceret på ejendommen	1710 m ³
Vand tilledt fra befæstede arealer	0 m ³
Vand tilledt fra vask af maskiner	0 m ³
Vand tilledt fra andet	0 m ³
I alt vand og gylle i gyllebeholdere	1710 m ³

Behov for opbevaring ved krav til:

7 mdr opbevaringskapacitet	997,5 m ³
9 mdr opbevaringskapacitet	1282,5 m ³

Gyllebeholdere

Adresse	Nudrift		Ansøgt	
	kapacitet	% i tanken	kapacitet	% i tanken
Gylletank	2500 m ³	69	2500 m ³	69
Gylletank	1100 m ³	31	1100 m ³	31
	0 m ³	0	0 m ³	0
	0 m ³	0	0 m ³	0
	0 m ³	0	0 m ³	0
	0 m ³	0	0 m ³	0
	0 m ³	0	0 m ³	0
	0 m ³	0	0 m ³	0
	0 m ³	0	0 m ³	0
	0 m ³	0	0 m ³	0
	0 m ³	0	0 m ³	0
Opbevaringskapacitet i alt	3600 m ³	100	3600 m ³	100

Opbevaringskapacitet i måneder **25,26316**

Gyllekanaler medregnet i opbevaringskapacitet

ja	nej
	x

Udfyldt af **Karen V. Thomasen** Dato **26-06-2017**
SAGRO

Bilag 5: Staldanlæg i forhold til kulturmiljø

